



TIEDOTE TUTKIMUKSESTA

1. Sukupolvet X, Y ja Z ja digitaaliset kielenkäytöt: Intra- ja intersukupolvinen merkityksen luonti sekä adaptaatio ja asenteet (XYZdigi) ja pyyntö osallistua tutkimukseen

Pyydämme sinua mukaan tutkimukseen *Sukupolvet X, Y ja Z ja digitaaliset kielenkäytöt (XYZdigi)*, jossa tutkimme, miten eri sukupolvet kommunikoivat digitaalisesti. Olemme kiinnostuneita digitaalisesta kommunikaatiosta sekä saman sukupolven edustajien keskuudessa että eri sukupolvien edustajien kesken. Tutkimme suomenruotsalaista digitaalista kielenkäyttöä, eli sitä, miten ihmiset ilmaisevat itseään viestiessään puhelimella, tabletilla tai tietokoneella, olipa kyse sitten tekstistä, kuvista tai vaikkapa ääniviesteistä. Meitä kiinnostaa myös se, millaisia mielipiteitä ihmisillä on digitaalisesta kielenkäytöstä, miten kommunikaatiota mukautetaan eri ikäryhmien edustajien keskuudessa ja miten kommunikaatitavoista päätetään.

Tutkimuksemme osallistuu noin 18 suomenruotsalaista fokushenkilöä: 6 nuorempaa, 6 keski-ikäistä ja 6 vanhempaa suomenruotsalaista. Pyydämme myös fokushenkilöiden muita kontakteja (siis tutkimukseen kontribuoivia osallistujia) liittymään tutkimuksemme.

Pyydämme sinua mukaan tutkimukseen **fokushenkilöksi**, koska olet Suomessa asuva suomenruotsalainen. Ruotsin kieli tai murre on ensikielesi (tai yksi niistä) ja läsnä arkielämässäsi. Kommunikoit digitaalisin viestein ruotsiksi muiden samaan ja eri ikäryhmään (tai ikäryhmiin) kuuluvien henkilöiden kanssa, kuten ystäväsi ja perheenjäsenesi kanssa. Olet iältäsi joko 15–25-vuotias, noin 40–50-vuotias tai yli 65-vuotias.

Pyydämme sinua mukaan tutkimukseen **kontribuoivaksi osallistujaksi**, koska kommunikoit digitaalisin viestein ruotsiksi fokushenkilön kanssa.

Tämä on yksittäinen tutkimus, eikä sinuun oteta myöhemmin uudestaan yhteyttä. Tässä tiedotteessa kuvataan tutkimusta ja siihen osallistumista, ja *tietosuojailmoituksessa* kerrotaan henkilötietojesi käsittelystä.

2. Vapaaehtoisuus

Tähän tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista. Voit kieltäytyä osallistumasta tutkimukseen, keskeyttää osallistumisen tai peruuttaa jo antamasi suostumuksen syytä ilmoittamatta milloin tahansa tutkimuksen aikana. Tästä ei aiheudu sinulle kielteisiä seurauksia.

Keskeyttäessäsi tutkimukseen osallistumisesi tai peruuttaessasi antamasi suostumuksen, sinusta siihen mennessä kerättyjä henkilötietoja, näytteitä ja muita tietoja käytetään osana tutkimusaineistoa, kun se on välttämätöntä tutkimustulosten varmistamiseksi.

3. Tutkimuksen kulku

TUTKIMUS ETENEE FOKUSHENKILÖN KANSSA SEURAAVASTI:

Tutkimus toteutetaan joko syksyllä 2025 tai keväällä 2026. Tutkija ja fokushenkilö tapaavat noin 3–5 kertaa noin kuukauden aikana keskustellakseen kielellisistä piirteistä ja kommunikatiivisista käytänteistä digitaalisissa medioissa.

- i. **Haastattelut digitaalisesta kielenkäytöstä ja kommunikatiivisista käytänteistä:** Tutkija tapaa kanssasi 2–3 kertaa haastatellakseen sinua siitä, miten kommunikoit digitaalisesti muiden kanssa, millaista kieltä ja multimediaa sinä ja muut käytätte sekä mitä ajatuksia ja kokemuksia sinulla on näistä teemoista. Päätät itse, haluatko haastattelujen tapahtuvan verkossa etänä vai kasvotusten paikan päällä. Haastattelut tallennetaan video- ja/tai äänitallenteeksi ja kestävät kukin noin 45 minuuttia.
- ii. **Omien digitaalisten keskustelujen jakaminen:** Tutkiakseen aitoa digitaalista kielenkäyttöä tutkija pyytää sinua jakamaan joitakin valitsemiasi digitaalisia viestejä ja keskusteluja. Voit valita, mitä viestejä ja kuinka monta viestiä haluat jakaa digitaalisilta alustoilta. Viestit voivat olla esimerkiksi WhatsAppista, Snapchatista tai tekstiviesteistä. Ennen kuin viestejä tai keskusteluja jaetaan turvallisilla menetelmillä, muut niihin osallistuvat antavat suostumuksensa siihen, että niitä voidaan käyttää tutkimustarkoituksiin (katso kontribuoivasta osallistujasta alla).
- iii. **Haastattelut omista digitaalisista keskusteluista:** Tapaatte tutkijan kanssa kasvotusten paikan päällä niin sanotun media go-along -haastattelun tekemiseen. Tämän tyyppisessä haastattelutilanteessa näytät ja kerrot valitsemiasi digitaalisista keskusteluista, ja tutkija esittää sinulle kysymyksiä digitaalisista, kielellisistä piirteistä ja kommunikatiivisista käytänteistä niissä. Ennen haastatteluja keskustelujen kontribuoivat osallistujat ovat antaneet suostumuksen keskustelujen jakamiseen. Tallennat haastatteluiden aikana oman puhelimen, tabletin tai tietokoneen näytön ja äänen, ja tutkija videoi samanaikaisesti haastattelut. Yksi haastattelu yhdestä digitaalisesta chatistä kestää noin 30 minuuttia.

TUTKIMUS ETENEE KONTRIBUOIVAN OSALLISTUJAN KANSSA SEURAAVASTI:

- i. **Suostumus omien digitaalisten keskustelujen jakamiseen:** Tutkijat tutkivat kielellisiä piirteitä ja kommunikatiivisia käytänteitä joissakin digitaalisissa keskusteluissa fokushenkilön ja sinun välillä. Tätä varten sinulta pyydetään ensin suostumus digitaalisten viestien jakamiseen. Jakaminen tapahtuu tietoturvallisesti joko kuvakaappauksina, näyttötallenteina tai keskustelulokeina.
- ii. **Haastatteluun osallistuminen digitaalisesta kielenkäytöstä ja kommunikatiivisista käytänteistä (valinnainen):** Tutkija haastattelee fokushenkilöä digitaalisesta kielenkäytöstä ja kommunikatiivisista käytänteistä (ks. yllä). Jos haluat osallistua haastatteluun fokushenkilön kanssa, sinut voidaan myös kutsua haastatteluun. Haastattelu kestää noin 45 minuuttia, se voi tapahtua verkossa tai kasvotusten paikan päällä ja se tallennetaan video- ja/tai äänitallenteeksi.

4. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat hyödyt

Ottamalla osaa tutkimukseen osallistujat pääsevät jakamaan ja ilmaisemaan omia näkemyksiään digitaalisessa mediassa käytetystä kielestä ja kommunikatiivisista käytänteistä. Osallistuminen syventää tieteellistä ja yhteiskunnallista ymmärrystä siitä, miten eri-ikäiset

ihmiset kommunikoivat digitaalisesti ruotsiksi 2020-luvun puolivälissä. Lisäksi osallistuminen tarkoittaa kulttuuriperinnön edistämistä, kun autenttista digitaalista kommunikaatiota dokumentoidaan.

5. Tutkimuksesta mahdollisesti aiheutuvat riskit, haitat ja epämukavuudet sekä niihin varautuminen

Tutkimukseen osallistumisen ei odoteta aiheuttavan riskejä, haittaa tai epämukavuutta.

6. Tutkimuksen kustannukset ja korvaukset tutkittavalle sekä tutkimuksen rahoitus

Tutkimukseen osallistumisesta ei makseta palkkiota.

Tutkimuksen rahoittaa Svenska litteratursällskapet i Finland (2025–2028).

7. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tutkimustulokset

Tutkimuksesta valmistuu tieteellisiä ja populaaritieteellisiä julkaisuja, konferenssi- ja seminaariesitelmää sekä akateeminen väitöskirja. Esityksissä ja julkaisuissa käytettävät aineistoesimerkit valitaan siten, että yksittäistä tutkittavaa ei voida tunnistaa.

Tutkimustuloksia, kuten tieteellisiä julkaisuja, jaetaan projektin verkkosivujen kautta: <https://www.jyu.fi/fi/hankkeet/generation-x-y-och-z-och-de-digitala-sprakbruken-intra-och-intergenerationellt-meningsskapande>.

8. Tutkittavien vakuutusturva

Jyväskylän yliopiston toiminta ja tutkittavat on vakuutettu.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset korvaavat etänä suoritettavissa tutkimuksissa ainoastaan sellaiset vahingot, jotka liittyvät suoraan annettuun tutkimustehtävään ja jotka ovat sattuneet varsinaisen ohjeistetun tutkimustehtävän aikana. Vakuutus ei korvaa taukojen aikana sattuneita vahinkoja.

Jyväskylän yliopiston vakuutukset eivät ole voimassa etänä suoritettavissa tutkimuksissa, jos tutkittavan kotikunta ei ole Suomessa.

Vakuutus sisältää potilasvakuutuksen, toiminnanvastuuvakuutuksen ja vapaaehtoisen tapaturmavakuutuksen. Tutkimuksissa tutkittavat (koehenkilöt) on vakuutettu tutkimuksen ajan ulkoisen syyn aiheuttamien tapaturmien, vahinkojen ja vammojen varalta. Tapaturmavakuutus on voimassa mittauksissa ja niihin välittömästi liittyvillä matkoilla.

9. Lisätietoja antavien yhteystiedot

Åsa Palviainen, professori, projektijohtaja

Puhelinnumero: +358408053217

Sähköposti: asa.palviainen@jyu.fi

Työosoite: Kieli- ja viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto

Kira Heiskanen, väitöskirjatutkija

Puhelinnumero: +358505968731

Sähköposti: kira.a.heiskanen@jyu.fi

Työosoite: Kieli- ja viestintätieteiden laitos, Jyväskylän yliopisto, PL 35, 40014 Jyväskylän yliopisto